

کاوش در بدن انسان تجربه‌ی تدریس خلاقانه‌ی درس علوم

به منظور ارزیابی میزان درک دانش‌آموزان پایه‌ی پنجم از درس علوم (حرکت بدن) که با روش کاوشگری تدریس شده بود و برای عمق بخشیدن به یادگیری، از آن‌ها خواسته شد در گروه‌های جدید قرار گیرند. قرار شد گروه‌ها یک مدل (متفاوت از کتاب درسی) برای نمایش چگونگی کار ماهیچه، استخوان و مفصل بسازند و آن‌ها را به نمایش بگذارند.

گروه یک درباره‌ی رابطه‌ی مغز، نخاع، عصب و ماهیچه در حرکت گفت‌وگو کرد تا آن را به صورت نمایشی (در حد کتاب درسی) نشان دهد. گروه دوم درباره‌ی راه‌های حفظ سلامت اسکلت و ماهیچه با یکدیگر گفت‌وگو کردند، درباره‌ی اینکه برای ترمیم استخوان آسیب‌دیده چه باید کرد اطلاعات جمع کردند و قرار شد یافته‌هایشان را همراه با تصویر به نمایش بگذارند. هر گروه هم یک اسم متناسب با فعالیت که به آن‌ها واگذار شده بود، انتخاب کرد. به عنوان معلم، در گروه‌ها حاضر شدم و با پرسش و پاسخ آن‌ها را راهنمایی کردم تا ایده‌های خود را بیان و آن‌ها را اصلاح کنند. با معرفی منابع هم به آن‌ها کمک کردم ایده‌هایشان را توسعه دهند و اطلاعات لازم را کسب کنند. جلسه‌ی بعد، هر گروه ایده‌ها و اطلاعات جمع‌آوری شده‌ی خود را بیان کرد و بقیه‌ی گروه‌ها درباره‌ی کار آن‌ها و چگونگی بهبود آن اظهار نظر کردند.

پس از نهایی شدن ایده‌ها، افراد هر گروه آدمک‌های بلندقدی طراحی کردند تا با توجه به موضوع خود، مدل مورد نظر را روی آن نشان دهند. هر آدمک نمایانگر قسمتی از کارکرد بدن بود. علاوه بر آن، هر گروه روپوش طراحی شده و لباس مخصوص موضوع خود را به تن کرده و تاج‌هایی بر سر گذاشت که نمایش‌دهنده‌ی مدلی از مغز بود. پس از آن، در حیاط مدرسه، یک نمایشگاه ترتیب دادیم. از دانش‌آموزان پایه‌ی پنجم کلاس‌های دیگر و دانش‌آموزان پایه‌ی ششم خواستیم به گروه‌ها مراجعه کنند و در مورد چگونگی کار ماهیچه، استخوان و مفصل، حرکت، رابطه‌ی مغز و نخاع و عصب و ماهیچه در انجام حرکت، نقش‌های اسکلت در بدن، راه‌های حفظ سلامت اسکلت و کارهایی که لازم است برای ترمیم استخوان آسیب‌دیده انجام دهیم، از آن‌ها سؤال کنند. بازدیدکنندگان سؤالات خوبی مطرح کردند و من هم با حضور در گروه‌ها، میزان یادگیری آن‌ها را ارزیابی کردم. پس از اتمام نمایشگاه، دانش‌آموزان را دور هم جمع و توضیحات تکمیلی را بیان کردم. نتیجه نشان داد، دانش‌آموزان مفاهیم را عمیق‌تر و لذت‌بخش‌تر آموخته‌اند.

زهرابلیوند، آموزگار پایه‌ی پنجم
شهرستان امیدیه - استان خوزستان

